

Algorytmy numeryczne

Zadanie 1

Aleksander Kosma

11 Październik 2017

1 Sumowanie szeregów potęgowych

Niniejsze opracowanie prezentuje badania i wnioski z prób wyliczenia wartości funkcji $\arctan$. Odnośnikiem w postaci wyniku były wartości funkcji obliczane przez wbudowaną bibliotekę Math. Wykorzystałem dwa znane mi sposoby na obliczenie tej wartości. Są to:

-zsumowanie elementów wyliczonych z szeregu potęgowego:

$$\arctg(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2n+1} x^{2n+1}$$

-zsumowanie elementów wyliczonych na podstawie poprzednika:

$$a_{n+1} = a * -\frac{x^2 * (2n+1)}{2n+3}$$

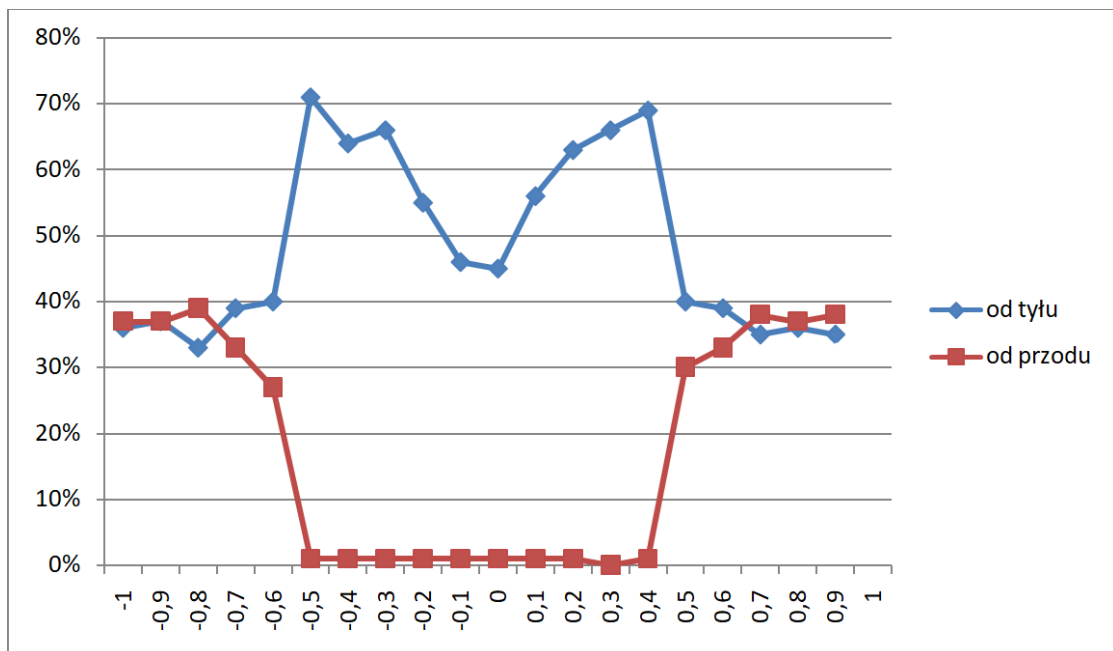
Ze względu na charakter obliczeń podzieliłem owe zsumowania na kolejne dwa:

-zsumowanie elementów licząc od tyłu

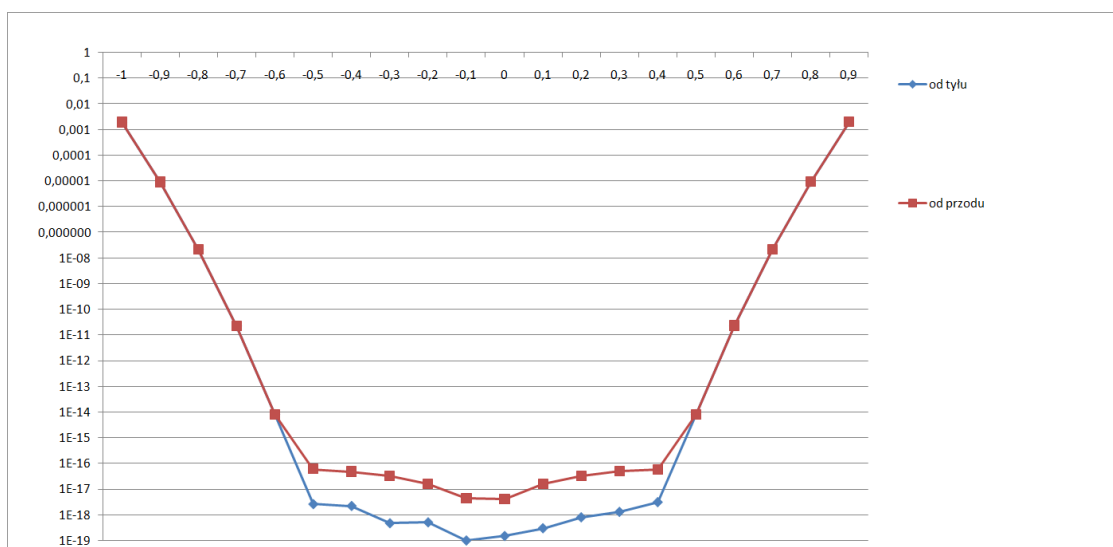
-zsumowanie elementów licząc od przodu

Pracując na zmiennej typu Double ograniczyłem swoje obliczenia do 15-17 miejsc po przecinku. Pomimo dość niskiej precyzji obliczeń da się zauważyć pewne zachowania w wynikach. Okazuje się że wyniki zsumowanych elementów od przodu i od tyłu daje różne rezultaty. Również ze względu na zbieżność szeregu w $[-1, 1]$ liczyłem tylko dla tego zakresu.

Pierwszy wykres prezentuje procentowe szanse na precyzyjniejszy wynik dla sumowań. Można zauważyć że bardzo dużą przewagę ma sumowanie od tyłu. Szczególnie w okolicach $[-0.5, 0.5]$

Drugi wykres prezentuje bezwzględną różnicę między wynikiem biblioteki a sumowaniami. Środkowa część wykresu ukazuje wyższość sumowania od tyłu. Jest ono precyzyjniejsze nawet o 2 rzędy wielkości.

Takie rezultaty wynikają z natury działania zmiennej double. W przypadku sumowania liczby większej o parę rzędów wielkości do liczby mniejszej, zmienna odrzuca końcowe cyfry mniejszej liczby by pomieścić najistotniejsze wartości. Stąd utrata precyzji. W momencie kiedy dwie liczby mają podobną wartość, ich suma potrzebować będzie podobnej precyzji do zapisania wyniku. W konsekwencji nie odrzuci danych. Podsumowując kwestie precyzji wyniku opierając się o zmienną double, można stwierdzić, że precyzja wyniku waha się do średnio 14-15 miejsca po przecinku.

By rozwiązać problem który zaistniał w przypadku double, trzeba mieć kontrolę nad precyzją wyniku i jego ewentualnym zaokrąglaniu. Rozwiązaniem okazuje się klasa BigDecimal. Klasa ta może przechować nieograniczoną wartość, ogranicza ją jedynie skala która osiąga wartość 32-bitowego integera, czyli trochę ponad dwa miliardy miejsc.